Lietas arhīva Nr. 1A-0094-20/2
ECLI:LV:KURT:2020:0723.1A69009420.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2020.gada 13.jūlijā

Kurzemes rajona tiesa, tiesnesis Jānis Bumbieris, rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/, personas kods /personas kods/, 2020.gada 16.aprīļa sūdzības par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Jaunzemes 2020.gada 2.aprīļa lēmumu Nr.30.7-22.11/1295 "Par /pers. A/sūdzības izskatīšanu".

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 18.jūnijā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Otrās piedziņas daļas Otrās nodaļas galvenā nodokļu inspektore D.Luidmane sastādījusi /pers. A/, kā SIA "/nosaukums/" valdes loceklei, administratīvā pārkāpuma protokolu BS Nr.004530 par Maksātnespējas likuma 60.panta trešās daļas un 57.panta 5.punkta pārkāpumu par ko paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.[35] pantā.

[2] Ar VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumu Nr.F14G/BS004530 /pers. A/ par LAPK 166.[35] pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu sodīta ar naudas sodu 320 *euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus uz vienu gadu.

[3] 2020.gada 17.februārī /pers. A/ VID iesniegusi 2020.gada 12.februāra sūdzību par VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumu Nr.F14G/BS004530 ar lūgumu atcelt piemēroto papildsodu – tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus. Sūdzība /pers. A/ norādījusi, ka lēmumā nav norādīts kādus citus ar komercdarbību saistītus pārkāpumus viņa pārkāpusi, izņemot to, ka nav iesniegusi maksātnespējas pieteikumu. Maksātnespējas pieteikumu nav iesniegusi, jo Zemgales apgabaltiesā iztiesāšanā atrodas civillieta par zaudējumu piedziņu no PSIA "Ūdeka" un Ventspils pilsētas domes, kas radušies Konkurences likuma pārkāpšanas rezultātā. SIA "/nosaukums/" ilgstoši VID skaidrojusi nodokļu parāda izveidošanās iemeslus un darbības, kas tikušas veiktas, lai parādu atmaksātu, kā arī tikuši iesniegti lūgumi atļaut nokavēto maksājumu samaksāt labprātīgi trīs gadu termiņā, ko VID noraidījis.

[4] Ar VID ģenerāldirektores I.Jaunzemes 2020.gada 2.aprīļa lēmumu Nr.30.7-22.11/1295 "Par /pers.A/ sūdzības izskatīšanu" (turpmāk – Lēmums) VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmums Nr.F14G/BS004530 atstāts negrozīts, bet /pers. A/ 2020.gada 12.februāra sūdzība noraidīta.

[5] 2020.gada 24.aprīlī Kurzemes rajona tiesā saņemta /pers. A/ 2020.gada 16.aprīļa sūdzība (turpmāk – Sūdzība) par Lēmumu ar lūgumu atcelt VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumu Nr.F14G/BS004530 daļā par piemēroto papildsodu – tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus. Sūdzībā /pers. A/ pamatojusies uz savā 2020.gada 12.februāra sūdzībā VID norādītajiem apstākļiem.

[6] Atbilstoši LAPK 289.[6] panta pirmajai daļai rajona (pilsētas) tiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā. Rajona (pilsētas) tiesa mutvārdu procesu nosaka pēc savas iniciatīvas vai tad, ja to lūdz persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, cietušais vai prokurors. Rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana notiek, nerīkojot tiesas sēdi. Izskatot lietu rakstveida procesā, nolēmumu tiesa pieņem uz lietā esošo dokumentu pamata.

[7] Ar Kurzemes rajona tiesas tiesneša 2020.gada 11.maija lēmumu ir pieņemta iesniedzējas Sūdzība un ierosināta tiesvedība administratīvā pārkāpuma lietā, noteikts izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu rakstveida procesā 2020.gada 13.jūlijā, nosakot, ka nolēmums būs pieejams tiesas kancelejā no 2020.gada 23.jūlija. Lēmumā noteikts termiņš paskaidrojumu, pieteikumu, lūgumu, noraidījumu tiesnesim, kā arī lūguma par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā iesniegšanai līdz 2020.gada 1.jūlijam.

[8] 2020.gada 1.jūlijā Kurzemes rajona tiesā saņemts /pers. A/ paskaidrojums, kurā iesniedzēja norādījusi, ka nodokļu pamatparādu SIA "/nosaukums/" ir atmaksājusi, palicis atmaksāt VID uzrēķinātos nokavējuma procentus. Norādījusi, ka centusies sadarboties ar VID, taču VID pieņēmis lēmumu piemērot papildsodu, kuru uzskata par nepamatotu un lūdz to atcelt.

[9] Tiesā nav saņemti VID paskaidrojumi, kā arī lietas dalībnieki nav izteikuši lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

[10] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL), kas stājās spēkā 2020.gada 1.jūlijā, 4.panta pirmo daļu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga par to saskaņā ar normatīvo aktu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā. Savukārt atbilstoši AAL Pārejas noteikumu 2.punktam procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar LAPK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. LAPK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā, vai izpilde).

[11] Tiesa lietvedību uzsāka 2020.gada 11.maijā, laikā, kad bija spēkā LAPK. Ievērojot norādītos apstākļus un minēto tiesisko regulējumu, tiesa atzīst, ka izskatāmajā administratīvā pārkāpuma lietā gan administratīvās atbildības noteikšanā, gan lietas izskatīšanā piemērojamas LAPK normas. Ņemot vērā iepriekš minēto, lieta skatāma rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[12] Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos pierādījumus, sniegtos paskaidrojumus, Sūdzību un pārsūdzētā Lēmuma pamatojumu, tiesa atzīst, ka Lēmums un VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmums Nr.F14G/BS004530 grozāms daļā par /pers. A/ noteikto soda mēru par LAPK 166.[35] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[13] Atbilstoši LAPK 7.panta pirmajai daļai nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kartībā. Minētā panta otrajā daļā ir noteikts, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

[14] Tiesa nekonstatē LAPK 289.[12] panta pirmajā daļā noteiktos obligātos apstākļus iestādes Lēmuma atcelšanai.

[15] Saskaņā ar LAPK 289.[13] panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

[16] Tiesa konstatē, ka /pers. A/ pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 166.[35] pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu un VID Lēmumā, atstājot negrozītu VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumu Nr.F14G/BS004530, ietvertais pamatojums attiecībā uz vainu ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ saskaņā ar LAPK 289.[13] panta trešo daļu tiesa pievienojas Lēmuma motivācijai attiecībā par /pers. A/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

[17] Vienlaicīgi tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka /pers. A/ ir izdarījusi LAPK 166.[35] pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[18] Lietā pastāv strīds vai VID pamatoti piemērojis /pers. A/ LAPK 166.[35] pantā paredzēto papildsodu – tiesību atņemšanu valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās.

[19] Par LAPK 166.[35] pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu likumdevējs paredzējis fiziskajām personām vai valdes loceklim naudas sodu no divsimt astoņdesmit līdz septiņsimt *euro*, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā. Ar VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumu Nr.F14G/BS004530 /pers. A/ par LAPK 166.[35] pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu sodīta ar naudas sodu 320 *euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus uz vienu gadu. Ar Lēmumu piemērotais sods atstāts negrozīts.

[20] LAPK 22.pants noteic, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

[21] Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo un otro daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus

[20] Nosakot sodu /pers. A/, jāņem vērā, ka viņa ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu maksātnespējas jomā, tādā veidā apdraudot tautsaimniecības intereses. Lietā nav konkrētas ziņas, ka /pers. A/ vai SIA "/nosaukums/" ieprieks būtu izdarījušas līdzīga rakstura pārkāpumus, kā arī ziņas par /pers. A/ mantisko stāvokli un apgādājamām personām.

[21] VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumā Nr.F14G/BS004530 (lietas 51.-53.lapa), saskaņā ar LAPK 34.panta pirmās daļas 1.punktu, /pers. A/ konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis, proti: prettiesiska rīcība tiek turpināta, neraugoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt. Atbildību pastiprinošais apstāklis konstatēts, jo /pers. A/ līdz 2020.gada 30.janvārim nav iesniegusi SIA "/nosaukums/" maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā, kā arī nav nomaksājusi nodokļu parādus. Atbildību mīkstinoši apstākļi lietā nav konstatēti. Atbildību mīkstinoši apstākļi nav konstatēti.

[22] Atbilstoši LAPK 24.panta pirmajā daļā noteiktajam, tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus var piemērot tikai kā papildsodu. Ņemot vērā, ka LAPK 166.[35] panta sankcijā likumdevējs papildsoda piemērošanu nav noteicis kā obligātu, tad tā noteikšana ir īpaši pamatojama.

[23] VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumā Nr.F14G/BS004530 kā pamatojumu papildsoda piemērošanai norādījusi, ka /pers. A/, veicot ar komercdarbību saistītus pārkāpumus, nodara kaitējumu kopējai komercdarbības videi. Par atkārtotiem (sistemātiskiem) pārkāpumiem /pers. A/ darbībās uzskatīts, ka:

komercsabiedrība nav veikusi nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksu valsts budžetā saskaņā ar likumā noteikto;

/pers. A/ ir SIA "/nosaukums/" valdes locekle no 2007.gada 6.decembra un viņas amata pienākumu pildīšanas laikā SIA "/nosaukums/" ir izveidojušies nokavētie nodokļu maksājumi 34439,25 *euro* un to samaksas termiņš normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav pagarināts un sabiedrība nav iesniegusi maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā.

[24] VID Lēmumā (lietas 16.-22.lapa) secināts, ka /pers. A/ pārkāpumiem (nodokļu maksājumu samaksa valsts budžetā tiesību normās noteiktajā termiņā un pilnā apmērā netiek veikta; valsts budžetā nav veikta nokavēto nodokļu maksājumu samaksa lielā apmērā – 34439,25 *euro*; iesniedzēja ir komercsabiedrības amatpersona no 2002.gada 10.janvāra un viņas amata pienākumu pildīšanas laikā komercsabiedrībai ir izveidojušies nokavētie nodokļu maksājumi 34439,25 *euro* apmērā; nokavēto nodokļu maksājumu samaksas termiņš normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav pagarināts un komercsabiedrība nav iesniegusi maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā) ir sistemātisks raksturs, kas nodara kaitējumu kopējai komercdarbības videi.

[25] LAPK 166.[35] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma objekts ir tautsaimniecības intereses komercdarbības un ekonomiskās darbības sfērā, bet pārkāpuma objektīvā puse izpaužas maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanā likumā paredzētajos gadījumos, tātad bezdarbībā. Minētais administratīvais pārkāpums ir pabeigts ar pieteikuma neiesniegšanas brīdi (formāls administratīvais pārkāpums).

[26] Tiesa secina, ka /pers. A/ noteiktā papildsoda piemērošana un atbildību pastiprinošā apstākļa konstatēšana faktiski ir pamatota ar administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm. Ja /pers. A/, būdama SIA "/nosaukums/" valdes locekle, būtu labprātīgi veikusi nodokļu maksājumus un nebūtu izveidojies nodokļu maksājumu parāds, tad viņai nebūtu arī pienākums iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu. Šādos apstākļos neveidotos LAPK 166.[35] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, kā arī nebūtu pamata /pers. A/ saukt pie administratīvās atbildības un viņai nebūtu piemērojams ne pamatsods, ne papildsods. LAPK 166.[35] pantā paredzētais administratīvais pārkāpums ir pabeigts ar pieteikuma neiesniegšanas brīdi, tādēļ turpmākā bezdarbība, kas pieļauta jau pēc pārkāpuma izdarīšanas, attiecināma tikai uz radītā kaitējuma nenovēršanu.

[27] Arī Kurzemes apgabaltiesa līdzīgās lietās vairākkārt nolēmumos norādījusi, ka administratīvā pārkāpuma sastāva obligāto pazīmju konstatēšana nevar būt par pamatu ne papildsoda piemērošanai, ne atbildību pastiprinošu apstākļu atzīšanai, tādēļ šādi motīvi atzīstami par nepamatotiem un izslēdzami (*sk. Kurzemes apgabaltiesas 2019.gada 24.oktobra spriedumu lietā Nr.1A69008319, 2020.gada 5.februāra spriedumu lietā Nr.1A69010419*).

[28] LAPK 289.[12] panta otrās daļas 4.punkts paredz, ka tiesa var grozīt soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu. Saskaņā ar LAPK 29.[1] panta pirmo daļu tiesības ieņemt noteiktus amatus var atņemt uz laiku no viena gada līdz trim gadiem. Saskaņā ar LAPK 166.[35] panta sankcijā noteikto attiecībā uz papildsodu, secināms, ka papildsoda piemērošanai nav obligāts raksturs. Izvērtējot minēto

tiesisko regulējumu, secināms, ka papildsoda mērs par LAPK 166.[35] pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ir nosakāms robežās no papildsoda nepiemērošanas līdz tā piemērošanai uz laiku līdz trim gadiem. Līdz ar to tiesai saskaņā ar LAPK 289.[12] panta otrās daļas 4.punktu, grozot soda mēru ietvaros, kas paredzēti LAPK 166.[35] panta sankcijā, ir tiesības papildsodu nepiemērot.

[29] Izvērtējusi administratīvā pārkāpuma lietā savāktos pierādījumus, tiesa nekonstatē /pers. A/ nevienu no LAPK paredzētajiem atbildību ietekmējošiem apstākļiem. /pers. A/ paskaidrojumā norādīto, ka SIA "/nosaukums/" ir atmaksājis nodokļu pamatparādu, tiesa nevērtē, jo par šo ziņu patiesumu tiesa nevar pārliecināties ne no lietas materiāliem, ne /pers. A/ paskaidrojuma. Turklāt, saskaņā ar LAPK 289.[6] panta astoto daļu tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt tiesas sēdē.

[30] Atbildību pastiprinoša apstākļa izslēgšana tiesā ir pamats iepriekš noteiktā soda mīkstināšanai.

[31] Izvērtējot iepriekš norādītos apstākļus, /pers. A/ izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu, par pārkāpēja personību iegūtās ziņas, atbildību ietekmējošo apstākļu neesamību, tiesa atzīst, ka /pers. A/ nav piemērojams LAPK 166.[35] panta sankcijā paredzētais papildsods – tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās, bet piemērotais naudas sods – 320 *euro* apmērā grozāms. Tiesa, ievērojot atbildību ietekmējošu apstākļu neesamību lietā, atzīst, ka sods /pers. A/ par LAPK 166.[35] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu nosakāms virs tā minimālā apmēra, proti, 300 *euro* apmērā. Tiesa atzīst, ka šāds sods ir taisnīgs, samērīgs izdarītajam pārkāpumam un atbilstošs /pers. A/ personībai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un LAPK 289.[12] panta otrās daļas 4.punktu, 289.[13] pantu, 289.[18] pantu, tiesa

nosprieda:

grozīt /pers. A/ ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2020.gada 30.janvāra lēmumu Nr.F14G/BS004530, Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Jaunzemes 2020.gada 2.aprīļa lēmumu Nr.30.7-22.11/1295 "Par /pers.A/sūdzības izskatīšanu" piemēroto soda mēru un par LAPK 166.[35] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu /pers. A/ noteikt naudas sodu 300 (trīs simti) *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā no 2020.gada 23.jūlija.

Tiesnesis J.Bumbieris